

тами и лерцилитами.

Музей располагает достаточно обширной коллекцией океанических железомарганцевых конкреций и корок, собранных на дне: **Тихого океана** (поля: *Кларион-Клиппертон, Центрально-Тихоокеанское, подводных гор Уэйк Неккер*); **Индийского океана** (поля: *Аравийско-Индийского хребта, Сомалийское, Центральное, Лаккадивское море, впадина Агульяс, Западно-Австралийское*); **Атлантического океана** (поднятия *Сьерра-Леоне, гора Перспективная, трансформные разломы Романги и Вима, котловины Канарская и Зеленого мыса*) и **Южного океана** (станции 10,15,16,72). Имеются аналитические данные.

Экспонируется карта фосфоритовых бассейнов в Гвинейском заливе, сопровождающаяся демонстрацией естественных фосфоритовых конкреций.

ПІДРУЧНИК “ОСНОВИ МОРСЬКОЇ ГЕОЛОГІЇ”

За останні роки значно підвищилася зацікавленість науковців у всебічному вивченні морів та океанів, що пов'язано як із невпинним розвитком наук про Землю, так і з пошуками нових джерел мінеральної сировини. Це безумовно вимагає поглибленого вивчення та дослідження геологічної будови дна Світового океану, а також розкриття закономірностей прояву геолого-геоморфологічних процесів у його межах. Важко переоцінити значення морської геології як окремої наукової дисципліни, головними завданнями якої є комплексне дослідження умов і особливостей осадоутворення, вивчення сукупності фізико-геологічних процесів, що відбуваються на дні океану, а також проведення інженерно-геологічних досліджень, пошукових і розвідувальних робіт на різні види корисних копалин.

Ці обставини диктують необхідність підготовки фахівців належного професійного рівня зі знаннями основ морської геології. Методичною основою та вагомим підґрунтям для цієї підготовки має стати новий підручник “Основи морської геології”, що вийшов друком у видавничо-поліграфічному центрі “Київський університет” наприкінці 2004 року. Його авторами є фахівці у галузі морської геології член-кореспондент НАНУ, професор Олексій Юрійович Митропольський та кандидат геологічних наук, доцент Олена Михайлівна Іванік. Науковий та педагогічний досвід авторів дозволив створити надзвичайно цікаве, всеохоплююче та безумовно корисне видання, яке одразу викликало велику зацікавленість студентів та фахівців із морської геології. Книга належно оцінена навчально-методичною комісією з геології і рекомендована Міністерством освіти і науки України як підручник для студентів геологічних спеціальностей вищих навчальних закладів.

Представлене навчально-методичне видання складається з десяти логічно скомпонованих та органічно поєднаних один з одним розділів, що висвітлюють новітні дані щодо геології та тектоніки дна океанів, особливостей прояву ендегенних та екзогенних геологічних процесів, характеризують будову осадової товщі і класифікацію морських відкладів. У підручнику детально подано фаціальне районування і головні принципи та методи фаціального аналізу донних відкладів, розкриті ключові питання закономірностей поширення корисних копалин у межах Світового океану. Всі ці відомості підпорядковані єдиній концептуальній основі і тому мають вагомий пізнавальний значення. На особливу увагу заслуговує розділ “Методи морських геологічних досліджень”, у якому детально викладено практично усі методи і методики дослідження дна океану: вивчення рельєфу та поверхні океанічного дна, геофізичні та власне геологічні методи. Безумовною перевагою підручника, що відрізняє його від усіх існуючих на сьогодні, є подання матеріалу з історії морських геологічних досліджень, у якому підкреслюється роль українських науковців різних установ та організацій у вивченні океанічного простору. Такий історичний екскурс має переконливе виховне значення для сьогоденного студентства, оскільки висвітлює внесок української науки у розвиток як фундаментальних геологічних досліджень, так і вирішення прикладних завдань геології. У підручнику приділено належну увагу актуальним на сьогодні екологічним проблемам. Механізми організації охорони та реабілітації морського середовища проаналізовано на конкретних прикладах Азово-Чорноморського басейну. У цьому зв’язку логічним є розкриття правових основ дослідження і використання Світового океану та його надр.

Слід відзначити, що книга добре проілюстрована, що безумовно підвищує сприйняття матеріалу, написана на високому науково-методичному рівні. Підручник може бути рекомендований як для студентів геологічних та географічних спеціальностей, так і для широкого кола фахівців, які займаються проблемами, пов’язаними з вивченням океанічного простору.